

Column KEO Kennismail van Anke Struijs: De omgekeerde wereld

"In de omgekeerde wereld , is de kelder op het dak
's Zondags loop ik in m'n lompen , 's maandags in m'n beste pak
Wie er dorst heeft neemt een broodje , wie er hongert drinkt er thee
Als je boft dan valt het tegen, maar als je pech hebt valt het mee"

Uit: In de omgekeerde wereld, Jules de Corte

Terwijl de kritiek op de kredietverlening door banken aanhoudt, schrijft persbureau [Reuters](#) maandag dat grote bedrijven steeds vaker optreden als financier voor de banken. Het is de wereld op zijn kop.

Banken zelf parkeren het geld liever bij de Europese Centrale Bank in plaats van het aan elkaar uit te lenen. Maar bedrijven met een goedgevulde kas zouden wel bereid zijn om dit geld –tegen de nodige zekerheden– uit te lenen aan banken. De bedrijven zitten er dan ook warmpjes bij: [Moody's](#) berekende onlangs dat een groep van 362 Europese bedrijven medio 2011 voor zo'n € 647 miljard aan cash en kortetermijninvesteringen bezit. Dat is bijvoorbeeld ruim voldoende om de totale schuld van Griekenland, Ierland en Portugal in 2010 af te lossen. De twintig grootste 'cash kings' zijn goed voor 40% van het totaalbedrag. Autobedrijven en energiebedrijven, zoals Volkswagen, Fiat en BP, hebben de diepste zakken, zo blijkt uit het rapport.

Ook in Nederland is de financiële slagkracht van bedrijven groot. Volgens het [CPB](#) lag de solvabiliteit van niet-financiële bedrijven in 2011 met meer dan 47% ruim boven het gemiddelde van de afgelopen dertig jaar. Het exploitatie-overschot van Nederlandse bedrijven lag in 2010 en de eerste drie maanden van 2011 gemiddeld 8,5% hoger dan een jaar eerder. Wel waarschuwt het CPB dat het cijfer sterk wordt beïnvloed door de hoge solvabiliteit van een aantal grote bedrijven. Ongeveer een derde van de bedrijven heeft een solvabiliteit die hoger is dan 70%, terwijl twee derde een solvabiliteit heeft die lager is dan 25%. Voor die bedrijven is de slagkracht aanmerkelijk geringer, constateert het CPB.

Ondanks de gunstige financiële positie zijn veel bedrijven terughoudend met investeren. In plaats van geld uit te geven, lenen sommige bedrijven de overtollige middelen zelfs liever uit aan noodlijdende banken. In 2009 en 2010 nam het volume van de investeringen opgeteld met ruim 20% af. Dat verschil is nog lang niet goedge maakt. Dat is opmerkelijk, want volgens [DNB](#) is er in Nederland over het algemeen een vrij sterke positieve samenhang tussen de winstgevendheid en investeringen, waarbij de investeringen de winsten doorgaans met een vertraging van een jaar volgen. Maar niet in de omgekeerde wereld.

Dit jaar neemt de winstgroei waarschijnlijk af. We stevenen af op een nieuwe recessie en de problemen in de financiële sector zijn nog niet opgelost. Een investeringsgeleide groei ligt dan ook niet voor de hand. Door de wisselwerking tussen winsten en conjunctuur kunnen de problemen, als we pech hebben, zelfs nog toenemen. Laten we het hopen. Want als je pech hebt, valt het mee – in de omgekeerde wereld.